

[Niels Frederiksen.]

Løb indhenter. Derfor vil vi fra vor Side, saa snart Lejlighed dertil igen gives, ikke undlade at stille Spørgsmaalet frem til Afgørelse i dette høje Ting.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale det høje Tings Medlemmer at stemme for det under Nr. 1 stillede Ændringsforslag.

Landbrugsministeren (Madsen-Mygdal): Ærede Medlemmer vil erindre, at da de to foreliggende Lovforslag var til første Behandling, var der meget delte Meninger i Tinget om deres Betydning. De Uoverensstemmelser, der i saa Henseende kom frem, er jo ikke fjernet, og vi har i Udvalget, selv om vi har holdt mange Møder og talt meget om Sagerne, ikke kunnet overbevise hinanden. Men desto glædeligere er det da, at man fra alle Sider har kunnet enes om Betydningen af, at der her vedtages Lovbestemmelser med samtlige Partiers Stemmer. Dette er jo ikke sket, uden at der — jeg kan sige fra alle Sider — er bragt Ofre. Jeg tror, det har stor Betydning, at en saadan Krisehjælp som den, der her tilbydes — man tillægge den stor eller ringe Betydning — vedtages med Tilslutning fra alle Sider, og jeg vil for mit Vedkommende udtale en Anerkendelse og Paaskønnelse af den Forhandlingsvillighed, der har været til Stede indenfor Udvalget angaaende disse Ændringsforslag.

Jeg kunde i og for sig indskrænke mig hertil, men jeg ønsker dog, at de Betragtninger af principiel Art, som blev fremsat af det ærede Medlem Hr. Bording, og som jeg skønner det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen i alt væsentligt er enig i, ikke helt skal staa uimodsagt her ved anden Behandling.

Det ærede Medlem Hr. Bording beskæftiger sig med den Statistik, der er skaffet over Landbrugets Pantegæld, og gør opmærksom paa, at denne efter de foreliggende Oplysninger, naar Sønderjylland medregnes, er over 3 Milliarder Kroner. Ja, det er selvfølgelig et meget stort Beløb, men selv om der ingen Krig havde været, og selv om der ingen Inflation havde været, er der ingen, der tvivler om, at Pantegælden i Dag havde været meget større end i 1914. Udviklingen i Tiden indtil 1914 viste Aar for Aar en betydelig Vækst og Stigning i Pantegælden.

Men dernæst sagde det ærede Medlem, at det var ganske urigtigt, at det var Produktionsomkostningerne, der var Skyld i den svigtende Rentabilitet, det var netop denne Rentebyrde, for Rentebyrden var steget meget stærkere end alt andet. En

saadan Sammenligning kan imidlertid ikke bringes i Anvendelse, for det kommer jo an paa, hvad der er anskaffet for de Beløb, der er indgaaet i Pantegælden. Under en fuldkommen normal Udvikling i Landbruget forøger dette sine Produktionsmidler Aar for Aar, og det har maaske aldrig forøget dem saa stærkt som i de sidste Aar, og dette kan selvfølgelig ikke ske uden Kapitalindsats. Naar derfor Renten er vokset i samme Grad som Stigningen i Gældsbeløbene, kan man ikke betragte dette alene som en stærkt forøget Udgift, men man maa se det i Forhold til det Produktionsapparat, der er tilvejebragt, og naar vi da ser paa, hvad Landbruget nu er i Stand til at producere, er Rentebyrden i Forhold dertil ikke steget saa overordentlig stærkt.

Denne Diskussion, som vi før har været inde paa, behøver vi egentlig ikke at fortsætte, for de Regnskaber, der foreligger fra Landbruget, taler et klart og tydeligt Sprog. Det er ikke en Gældskrise, vi er inde i, men saa længe vi har de Produktionsomkostninger, vi har her i Landet, vil det ikke være muligt at opnaa Rentabilitet; selv om vi kun havde den samme Pantegæld som i 1914, vilde Rentabiliteten endda ikke være naaet.

Jeg mener heller ikke, det ærede Medlem har Ret i at gøre den store Forskel mellem de Landmænd, der har købt deres Ejendomme før 1914, og dem, der har købt efter 1914. Jeg tror slet ikke, Forholdet ligger saaledes Landet over. Det er ikke længe siden, jeg talte med en Mand i Jylland, som sagde, at det var saa mærkeligt i hans Sogn, for de unge, som havde købt Ejendomme efter Krigen, var egentlig dem, der klarede sig bedst, de havde ikke faaet de Vaner, som andre havde faaet, de vidste, at de, som han udtrykte sig, skulde bruge Kløerne, hvad de gamle ikke rigtig havde lært, og det var derfor de unge, der klarede sig bedst, selv om de ogsaa havde en betydelig Gældsbyrde.

Og hvad Gældsbyrden angaar, kan man efter min Opfattelse aldeles ikke sige, at de, der har haft Ejendomme fra før Krigen, egentlig skulde have nedbragt deres Gæld, i hvert Tilfælde ikke have forøget den. Jeg maa henvise det ærede Medlem til at læse en meget interessant Artikel, der er offentliggjort i sidste Nummer af „Tidskrift for Landøkonomi“, skrevet af Forstander Overgaard paa Ladelund paa Grundlag af de samlede Driftsregnskaber, der foreligger for hele Krigsperioden og lige op til nu, og som viser, at trods al Tale om den mægtige Krigsfortjeneste i Land-